

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ APLINKOS APSAUGOS DEPARTAMENTĄ PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

2021 m. lapkričio 11 d. Nr. 4D-2021/1-1000
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo X (toliau vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau vadinama – AAD) Vilniaus valdybos (toliau vadinama – VV) Vilniaus aplinkos apsaugos inspekcijos (toliau vadinama – Inspekcija) tarnautojų neveikimo, nereaguojant į per arti žemės sklypo ribos susodintus aukštaūgius medžius.

2. Pareiškėjas skunde pateikė šią informaciją:

2.1. <...>, Vilnius, žemės sklypo (toliau vadinama – Sklypas) savininkas neteisėtais veiksmais pažeidė medžių sodinimui nustatytą mažiausių leistinų atstumų iki kaimyninio žemės sklypo ribos reikalavimą.

2.2. 2020 m. rugsėjo 30 d. kreipėsi į AAD VV Inspekciją, prašydamas imtis visų teisės aktuose numatytų priemonių apsaugoti visuomeninį interesą, ir apginti su Sklypu besiribojančių žemės sklypų savininkų teises, pašalinant pažeidimo padarinius.

2.3. Tuo pačiu klausimu į AAD VV Inspekciją kreipėsi ir <...>, Vilnius, žemės sklypo savininkė (žr. pažymos 5 punktą), apie pažeidimą Sklypo savininką informavo ir sodų bendrija „Y“ (žr. pažymos 7 punktą).

2.4. Iš AAD VV Inspekcijos 2021 m. kovo 3 d. rašto (žr. pažymos 10 punktą) galima suprasti, kad tyrimas apsiribojo Sklypo savininko paaiškinimu, nes jokia informacija apie AAD VV Inspekcijos per 6 mėnesius atliktus veiksmus nebuvo pateikta.

2.5. Rašte nurodyta klaidinga 2020 m. rugsėjo 30 d. kreipimosi data (nurodyta 2020 m. lapkričio 19 d.). Akcinės bendrovės „Lietuvos paštas“ puslapyje įrašyta, kad siunta su Pareiškėjo 2020 m. rugsėjo 30 d. skundu gavėjui įteikta 2020 m. spalio 2 d.

2.6. 2021 m. kovo 7 d. raštu kreipėsi į AAD dėl skundo tyrimo atnaujinimo, tačiau informacija apie šio kreipimosi gavimą nebuvo pateikta. Susisiekus su AAD telefonu, atsakyta, kad „gaunama apie 200 pranešimų per dieną, todėl niekas jokių atsakymų nesiunčia“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.7. 2021 m. liepos 26 d. informacija apie vykdomus veiksmus, jų rezultatus ar bent jų terminus Pareiškėjui nebuvo pateikta.

3. Pareiškėjas prašo Seimo kontrolieriaus:

3.1. įpareigoti AAD atlikti teisės aktais priskirtas funkcijas ir laikytis Lietuvos Respublikos įstatymų;

3.2. įvertinti atsakingų pareigūnų veiksmus dėl minėtų skundų nagrinėjimo eigos.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Pareiškėjo **2020 m. rugsėjo 30 d.** kreipimesi rašoma:

„Aš, X, su šeima gyvenu <...>, Vilnius. Gretimo Sklypo savininkas **iš greta esančio miškelio išsikasė lazdynus ir juos susodino ant savo sklypo ribos mažesniu nei 1 metro atstumu iki gretimų sklypų iš savo sklypo šiaurinės ir vakarinės pusės** (pridedama nuotrauka Nr. 1). Aš informavau kaimyną, kad jis grubiai pažeidžia Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. D1-717 „Dėl medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau vadinama – Įsakymas) priede „mažiausi leistini atstumai iki kaimyninio sklypo ribos, kai želdiniai veisiami be šio sklypo savininko, valdytojo ar įgalioto asmens sutikimo raštu“ nurodytus **mažiausius leistinus atstumus iki kaimyninio sklypo ribos**. Minėtame Įsakymo Priede nurodyta, kad medžiai ir krūmai rūšių, kurių individai gali užaugti aukštesni kaip 3 m arba formuojami aukštesni kaip 3 m gali būti sodinami ne mažesniu negu 5 m atstumu iš šiaurinės pusės ir ne mažesniu nei 3 metrai atstumu iš kitų pusių.

Prašau, atvykus į įvykio vietą užfiksuoti aukščiau išdėstytą pažeidimą, bei imtis reikiamų priemonių, kad pažeidimo padariniai būtų kuo skubiau pašalinti. Taip pat prašau mane informuoti el. paštu <...> apie planuojamus atlikti veiksmus, susijusius su šiuo pažeidimu, bei numatomus įvykdymo terminus.“

5. Su Sklypu besiribojančio žemės sklypo, <...>, Vilnius, savininkės **2020 m. rugsėjo 30 d.** skunde AAD VV Inspekcijai rašoma:

„Aš, X, esu savininkė <...>, Vilnius. Gretimo sklypo, <...> (unikalus Nr. <...>), savininkas **iš greta esančio miškelio išsikasė lazdynus ir juos susodino ant savo sklypo ribos mažesniu nei 1 metro atstumu iki gretimų sklypų iš savo sklypo šiaurinės ir vakarinės pusės (pridedama nuotrauka Nr. 1)**. Aš informavau kaimyną, kad jis grubiai pažeidžia Įsakymo Priede „Mažiausi leistini atstumai iki kaimyninio sklypo ribos, kai želdiniai veisiami be šio sklypo savininko, valdytojo ar įgalioto asmens sutikimo raštu“ nurodytus mažiausius leistinus atstumus iki kaimyninio sklypo ribos. Minėtame Įsakymo Priede nurodyta, kad medžiai ir krūmai rūšių, kurių individai gali užaugti aukštesni kaip 3 m arba formuojami aukštesni kaip 3 m, gali būti sodinami ne mažesniu negu 5 m atstumu iš šiaurinės pusės ir ne mažesniu nei 3 metrai atstumu iš kitų pusių.

Prašau, atvykus į įvykio vietą užfiksuoti aukščiau išdėstytą pažeidimą, bei imtis reikiamų priemonių, kad pažeidimo padariniai būtų kuo skubiau pašalinti. [...].“

6. Pareiškėjo **2020 m. lapkričio 19 d.** el. paštu adresu <...> siųstame laiške rašoma:

„Aš, X, su šeima gyvenu <...>, Vilnius. Gretimo sklypo, <...> (unikalus Nr. <...>), savininkas **iš greta esančio miškelio išsikasė lazdynus ir juos pasodino ant savo sklypo ribos mažesniu nei 1 metro atstumu iki gretimų sklypų iš savo sklypo šiaurinės ir vakarinės pusės**, grubiai pažeisdamas Įsakyme nurodytus mažiausius leistinus atstumus iki kaimyninio sklypo ribos.

Dėl šio grubaus pažeidimo 2020 m. rugsėjo 30 d. AAD VV Inspekcijai buvo išsiųstas prašymas atvykus į įvykio vietą užfiksuoti aukščiau išdėstytą pažeidimą, bei imtis reikiamų priemonių, kad pažeidimo padariniai būtų kuo skubiau pašalinti. Taip pat mane informuoti el. paštu <...> apie planuojamus atlikti veiksmus, susijusius su šiuo pažeidimu, bei numatomus įvykdymo terminus. „Lietuvos pašto“ puslapyje nurodoma, kad siunta įteikta gavėjui 2020 m. spalio 2 d., bet aš negavau jokios prašomos informacijos, o kaimyno sklype pažeidimo padariniai nėra pašalinti.

Prašau mane informuoti el. paštu <...> apie planuojamus atlikti veiksmus, susijusius su šiuo pažeidimu, bei numatomus įvykdymo terminus. [...].“

7. Pareiškėjo **2020 m. gruodžio 29 d.** el. paštu adresu <...> siųstame laiške rašoma:

„Aš, X, su šeima gyvenu <...>, Vilnius. Gretimo sklypo, <...> (unikalus Nr. <...>), savininko sūnus Z [...] **prieš maždaug 2 metus iš greta esančio miškelio išsikasė lazdynus ir juos susodino ant savo Sklypo ribos mažesniu nei 1 metro atstumu iki gretimų sklypų iš savo sklypo šiaurinės ir vakarinės pusės. Aš ir sodų bendrija „Y“ informavome kaimyną, kad jis grubiai pažeidžia Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. D1-717 „Dėl Medžių ir krūmų vesimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių patvirtinimo“ priede „Mažiausi leistini atstumai iki kaimyninio sklypo ribos, kai želdiniai veisiami be šio sklypo savininko, valdytojo ar įgalioto asmens sutikimo raštu“ nurodytus mažiausius leistinus atstumus iki kaimyninio sklypo ribos.** Minėtame Įsakymo Priede nurodyta, kad medžiai ir krūmai rūšių, kurių individai gali užaugti aukštesni kaip 3 m arba formuojami aukštesni kaip 3 m gali būti sodinami ne mažesniu negu 5 m atstumu iš šiaurinės pusės ir ne mažesniu nei 3 metrai atstumu iš kitų pusių.

Kaimynas nesiėmė jokių veiksmų pažeidimams pašalinti ir į jokias kalbas nesileido.

Prašau atvykus į įvykio vietą užfiksuoti aukščiau išdėstytą pažeidimą bei imtis reikiamų priemonių, kad pažeidimo padariniai būtų kuo skubiau pašalinti. Taip pat prašau mane informuoti el. paštu <...> apie planuojamus atlikti veiksmus, susijusius su šiuo pažeidimu, bei numatomus įvykdymo terminus.

Pridedu:

1) 2020 m. rugsėjo 30 d. AAD VV Inspekcijai siųstą raštą su nuotraukomis. [...].“

8. AAD VV Inspekcijos **2020 m. gruodžio 29 d.** apžiūros akte Nr. TVR6-411 rašoma, AAD VV Inspekcijos vyr. specialistai S. T. ir V. D. nuo 14 val. iki 14:20 val. apžiūrėjo teritoriją <...>, Vilnius. Akte nurodyta:

„**Teritorijoje <...>, Vilnius, sodų bendrijos sklype, kuriame niekas negyvena, prie <...>, Vilnius, ribos apie 40 cm ir 1 m atstumu dviem eilėm susodinti lazdynai, kurių aukštis apie 3,5 m – 4,5 m.** Taip pat lazdynai susodinti viena eile su sklypu, <...>, Vilnius. Viso teritorijoje pasodinta 40 lazdynų.“

Apžiūros akto grafoje, kurioje fiksuojami dalyvavusių asmenų paaiškinimai, užbrauktas zigzago ženklas.

9. Sklypo savininko **2021 m. vasario 17 d.** rašte AAD VV Inspekcijos vyriausiajam specialistui S. T. rašoma:

„Esu informuotas, kad yra skundas, kiek supratau, dėl neva miškuose pavogtų dekoratyvinių krūmų apsinimo mano sodo teritorijoje. Į tai turiu pasakyti štai ką:

2020 m. rugsėjo 28 d. nuvykęs į savo sodą, esantį <...>, **radau iškirstus mano dekoratyvinius lazdynų krūmus, kurie buvo išmėtyti po visą sodo teritoriją. Buvo iškviesta policija, pateiktas pareiškimas dėl neteisėtos veiklos ir padarytos žalos.**

Krūmai buvo pasodinti 2010 metais, po to, kai 2009 metais buvo padaryti nauji sodų bendrijos sklypų kadastrinių ribų paženklinimai. [...].“

10. AAD VV Inspekcijos **2021 m. kovo 3 d.** rašte Nr. (18.1)-AD5-3506 Pareiškėjui nurodyta:

„AAD VV Inspekcijoje **2020 m. lapkričio 19 d.** gautas X skundas. Skunde minima, kad Sklypo savininkas, **iš greta esančio miško, iškasė lazdynus ir pasodino savo Sklypo ribose mažesniu kaip 1 m atstumu nuo <...> privataus žemės sklypo ribos, Vilniuje, tuo pažeisdamas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. D1-717 nurodytus mažiausius leistinus atstumus iki kaimyninio sklypo ribos.**

Pirmiausia atsiprašome, kad dėl didelio gaunamų prašymų, skundų srauto ir įvesto karantino apribojimų, vėluojame pateikti Jums atsakymą.

Vadovaujantis tuo, kad Sklypas yra privatus, tyrimas atliktas pagal Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-717 (*Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. rugpjūčio 24 d. Nr. D1-565 redakcija*) (toliau – Įsakymo D1-717 „Redakcija“), 2 p. nuostatas. **Pažeidimus dėl privačiuose sklypuose pasodintų želdinių iki Įsakymo D1-717 „Redakcija“ įsigaliojimo datos,**

AAD VV Inspekcija nenagrinėja. Ginčai, iki įsigaliojant Įsakymui DI-717 „Redakcija“, sprendžiami Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka.

Sklypo savininkas pateikė AAD VV Inspekcijai paaiškinimą, kad Sklype želdiniai pasodinti anksčiau įsigaliojant Įsakymui DI-717 „Redakcija“. Kitos objektyvios informacijos apie Sklype pasodintų želdinių datą, AAD VV Inspekcija neturi, todėl Skundo tyrimas nutraukiamas.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas AAD arba Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnyje nustatyta tvarka, arba per vieną mėnesį nuo sprendimo gavimo dienos Lietuvos administracinių ginčų komisijai [...] Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 8 straipsnyje nustatyta tvarka arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui [...] Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.“

11. Pareiškėjo **2021 m. kovo 7 d.** kreipimesi AAD rašoma:

„2020 m. rugsėjo 30 d. kreipiausi į AAD su prašymu imtis visų teisės aktuose numatytų priemonių, kad apsaugoti visuomeninį interesą ir kaimyninių gyventojų teises nuo Sklypo savininko neteisėtų veiksmų (Skundas pridedamas). Minėto Sklypo savininkas, išsikasdamas lazdynus iš greta esančio miškelio, juos susodino mažesniu nei 1 metro atstumu iki kaimyninių sklypų iš šiaurinės ir vakarinės pusės. Aš informavau kaimyną dėl netinkamo želdinių pasodinimo, nes jie pasodinti mums iš rytinės pusės ir jų **aukštis viršija 3 metrus, t. y. viršijamas Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo patikslintųjų taisyklių priede nurodytas mažiausias leistinas atstumas iki kaimyninio sklypo ribos, ir paprasčiau pažeidimą panaikinti iki 2020 m. rugsėjo 30 d.** Kaimyninio Sklypo savininkas nesiėmė jokių veiksmų, todėl prašėme Jūsų institucijos išspręsti šį pažeidimą.

2020 m. rugsėjo 30 d. kreipiausi į AAD su prašymu, atvykus į įvykio vietą užfiksuoti aukščiau išdėstytą pažeidimą, bei imtis reikiamų priemonių, kad pažeidimo padariniai būtų kuo skubiau pašalinti. Kiek man žinoma, **panašaus pobūdžio prašymą išsiuntė ir X, Vilnius sklypo savininkė, nes jai užsodinti lazdynai iš pietų pusės.**

2021 m. kovo 3 d. gavome raštą Nr. (18.1)-AD5-3506 „Dėl skundo tyrimo“, kuriame nurodoma, kad „Sklypo savininkas pateikė AAD VV Inspekcijai paaiškinimą, kad sklype želdiniai pasodinti anksčiau įsigaliojant Įsakymui DI-717 „Redakcija“. Kitos objektyvios informacijos apie sklype pasodintų želdinių datą AAD VV Inspekcija neturi, todėl skundo tyrimas nutraukiamas.“

Iš minėto AAD VV Inspekcijos rašto galima suprasti, kad **tyrimas apsiribojo Sklypo savininko paaiškinimu**, nes 2021 m. kovo 3 d. rašte Nr. (18.1)-AD5-3506 „Dėl skundo tyrimo“ daugiau jokios informacijos apie AAD VV Inspekcijos veiksmus nepateikiama, t. y. **per 6 mėnesius AAD VV Inspekcija paprašė potencialaus pažeidėjo pasiaiškinti ir daugiau jokių veiksmų neatlikus tyrimas nutrauktas.** Taip pat rašte nurodyta **klaidinga skundo data**, nes skundo data yra 2020 m. rugsėjo 30 d. (rašte nurodoma 2020 m. lapkričio 19 d.), AB Lietuvos pašto puslapyje įrašyta, kad įteikta gavėjui 2020 m. spalio 2 d.

AAD VV Inspekcijos argumentai dėl tyrimo nutraukimo yra sunkiai suvokiami, o tyrimas nutraukiamas ne dėl objektyvių priežasčių, o dėl AAD VV Inspekcijos nenoro atlikti jai teisės aktais paskirtas funkcijas, nes:

- 1) Jeigu želdiniai būtų pasodinti iki Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. DI-717, šiems lazdynams turėtų būti **ne mažiau, kaip 13 metų, ką akivaizdžiai paneigtų elementari vietos apžiūra** (pridedama nuotrauka). Beje, ar AAD VV Inspekcijai tiktų ir paaiškinimas, kad gilė buvo nukritusi iki 2007 m. gruodžio 29 d., o medis išaugo tik dabar?;
- 2) **AAD VV Inspekcija galėjo lengvai gauti reikiamus objektyvius dokumentus, pvz.: paklausus nesusijusių kaimynų ar sodo bendrijos pirmininko, kada želdiniai buvo pasodinti.** Galiausiai galėjo susisiekti su manimi dėl papildomos informacijos, tačiau AAD VV Inspekcija 6 mėnesius jokių veiksmų nesiėmė.

- 3) Statybos leidimas mano namo statybai <...>, Vilnius išduotas 2011 m. (leidimas pridėdamas) pridėdu ir nuotrauką, kurioje matomas statomas namas, ir pirmieji lazdynų sodinukai (nuotrauka daryta 2014 metais) ir kaip jie atrodo šiandiena (Nuotrauka Nr. 1). Taip pat pridėdama lazdynų nuotrauka, kad matytųsi šiandiena jų storis ir per paskutinius metus jų užaugusios į viršų šakos (Nuotrauka 2).

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, **prašau, kuo skubiau atnaujinti tyrimą, bei imtis reikiamų priemonių, kad pažeidimo padariniai būtų kuo skubiau pašalinti.** Be to, šį kartą **prašau laikytis teisės aktuose numatytų terminų bei mane informuoti el. paštu <...> apie planuojamus atlikti veiksmus, susijusius su šiuo pažeidimu, bei numatomus įvykdymo terminus.**“

12. AAD **2021 m. rugpjūčio 25 d.** rašte Nr. (6)-AD5-16301 Pareiškėjui (kopiją teikiant Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai (toliau vadinama – AM)) rašoma:

„2021 m. rugpjūčio 2 d. AAD gautas AM persiųstas Jūsų **2021 m. liepos 26 d.** skundas, reg. Nr. AD4-18186, kuriuo Jūs prašote įvertinti AAD pareigūnų veiksmus, susijusius su vilkinimu nagrinėti pateiktus skundus, jų nenagrinėjimu. Skunde nurodėte, kad 2020 m. rugsėjo 30 d. pateikėte AAD skundą dėl medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-717, „Dėl Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių patvirtinimo“, pažeidimo, tačiau atsakymą gavote tik 2021 m. kovo 3 d. raštu Nr. AD5-3506, t. y. praėjus 6 mėnesiams nuo skundo pateikimo. Taip pat Skunde nurodėte, kad 2021 m. kovo 9 d. pateikėte AAD prašymą dėl tyrimo atnaujinimo, tačiau iki 2021 m. liepos 26 d. informacijos apie prašymo nagrinėjimo rezultatus negavote.

Jūsų skunde nurodytų aplinkybių patikslinimas buvo pavestas AAD Imuniteto tarnybai.

Aplinkybių patikslinimo metu **nustatyta, kad į Jūsų 2020 m. rugsėjo 30 d. skundą buvo atsakyta 2021 m. kovo 3 d. raštu Nr. AD5-3506, nesilaikant Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 31 straipsnyje bei Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo AAD tvarkos aprašo, patvirtinto AAD direktoriaus 2020 m. kovo 10 d. įsakymu Nr. AD1-80 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo AAD tvarkos aprašo pakeitimo“ (toliau – Aprašas) 26 punkte nustatytų administracinės procedūros terminų.**

Pasisakant dėl šio procedūrinio pažeidimo nurodytina, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje laikomasi pozicijos, jog ne kiekvienas procedūrinis pažeidimas yra pagrindas atliktiems veiksams ar priimtiems sprendimams pripažinti neteisėtais. Įstatyme nustatyto termino, per kurį turi būti priimtas administracinis sprendimas, pasibaigimas nepaneigia viešojo administravimo subjekto kompetencijos priimti administracinį sprendimą ar atlikti kitus veiksmus, t. y. tiesiogiai nesukuria neigiamų teisinių pasekmių, tik prailgina administracinį procesą. Viešojo administravimo subjektui įstatyme nustatytas terminas, per kurį turi būti priimtas administracinis sprendimas, yra instrukcinio pobūdžio, todėl šio termino pasibaigimas administracinio sprendimo, priimto pasibaigus šiam terminui, savaime nedaro negaliojančiu (LVAT 2017 m. balandžio 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-514-492/2017; LVAT 2017 m. kovo 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-80-602/2017; LVAT 2012 m. vasario 23 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A602-1192/2012).

Taip pat aplinkybių patikslinimo metu **nustatyta, kad Jūsų 2021 m. kovo 9 d. pateiktas prašymas dėl tyrimo atnaujinimo nebuvo užregistruotas, tokiu būdu nesilaikant Aprašo 8 punkte ir Laiko, kada aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas turi būti pasirengęs vykdyti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, nustatymo, pranešimų, susijusių su aplinkos apsaugos įstatymų pažeidimais, priėmimo, perdavimo ir reagavimo į juos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. D1-835 „Dėl Laiko, kada aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas turi būti pasirengęs vykdyti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, nustatymo, pranešimų, susijusių su aplinkos apsaugos įstatymų pažeidimais, priėmimo, perdavimo ir reagavimo į juos tvarkos aprašo patvirtinimo“, 5 punkte nustatytos tvarkos.**

2021 m. rugpjūčio 3 d. Jūs kreipėtės pakartotinai dėl tyrimo atnaujinimo ir Jums 2021 m. rugpjūčio 6 d. raštu Nr. (18.1)-AD5-14924 buvo pateiktas atsakymas, kad, atsižvelgiant į

Jums 2021 m. kovo 3 d. pateiktą atsakymą nesant naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu, ir, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 3 punktu, prašymas nebus nagrinėjamas.

Tarnybinis nusižengimas yra viena iš teisės pažeidimų rūšių, todėl, jam būdingi visi teisės pažeidimo elementai, t. y. objektas, subjektas, objektyvioji ir subjektyvioji pusės. Tik esant šių elementų visumai vienu metu galima konstatuoti, kad yra tarnybinis nusižengimas, sukeliantis tarnybinę atsakomybę. Tarnybinio nusižengimo objektyvioji pusė – tai valstybės tarnautojo neteisėtas elgesys (tarnybos pareigų, nustatytų pareigybės aprašymuose, teisės aktuose, reglamentuojančiuose viešąjį administravimą, valstybės tarnybą, neatlikimas arba netinkamas atlikimas). Tarnybinio nusižengimo subjektyvioji pusė – tai valstybės tarnautojo, neatlikusio ar netinkamai atlikusio pareigas, kaltė, kuri gali pasireikšti tiek tyčios, tiek neatsargumo forma. **Šiuo atveju, tarnybinio nusižengimo tyrimas nepradėtas, nesant tarnybinio nusižengimo sudėties. Pažymime, kad dėl nustatytų procedūrinių pažeidimų imtasi organizacinių priemonių, kad analogiški atvejai nesikartotų ir AAD būtų griežtai laikomasi teisės aktų, reglamentuojančių skundų registravimo ir tyrimo tvarką bei terminus.**

[...]

Šis atsakymas per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos gali būti skundžiamas Lietuvos administracinių ginčų komisijai [...] Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui [...] Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

13. **2021 m. rugsėjo 20 d.** Tarnybiniame pranešime Nr. (18-1)-AD5-18017 rašoma:

„AAD 2021 m. rugpjūčio 2 d. gautas Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos persiustas Pareiškėjo 2021 m. liepos 26 d. skundas, reg. Nr. AD4-18186 (toliau – Skundas), kuriuo jis prašo įvertinti AAD pareigūnų veiksmus, susijusius su vilkinimu nagrinėti pateiktus skundus, jų nenagrinėjimu. Skunde nurodoma, kad Pareiškėjas:

1. 2020 m. rugsėjo 30 d. pateikė AAD skundą dėl Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių pažeidimo. Tvirtina, kad AAD VV apie jo skundo išnagrinėjimą jį informavo tik 2021 m. kovo 3 d. raštu Nr. AD5-3506, praėjus 6 mėnesiams nuo skundo gavimo.

2. 2021 m. kovo 9 d. pateikė AAD prašymą dėl tyrimo atnaujinimo, tačiau iki 2021 m. liepos 26 d. nėra gavęs jokios informacijos apie prašymo nagrinėjimo rezultatus.

Aplinkybių patikslinimo metu išanalizavus gautą informaciją nustatyta, kad Pareiškėjas kartu su 2021 m. liepos 26 d. skundu pateikė 2020 m. rugsėjo 30 d. prašymą, adresuotą ne AAD, o Vilniaus miesto savivaldybei. Tačiau **susipažinus su VDVIS esančia informacija nustatyta, kad Pareiškėjas analogišką skundą pateikė ir AAD (VDVIS reg. 2020 m. spalio 5 d. Nr. AD3-3671, pagrindinis vykdytojas – R. P.(vaiko auginimo atostogose), pagalbinis vykdytojas A. M.). 2020 m. lapkričio 19 d. Pareiškėjas AAD pateikė ir elektroninį laišką (VDVIS reg. 2020 m. lapkričio 20 d. Nr. AD3-4152, vykdytojai – S. T. ir A. M.), kuriame nurodė aplinkybes, susijusias su gretimame sklype pasodintais lazdynais. Nustatyta, kad po šio pranešimo gavimo S. T. ir V. D. 2020 m. gruodžio 29 d. atliko apžiūrą (VDVIS reg. Nr. TVR6-411), 2021 m. vasario 17 d. elektroniniu paštu gavo Sklypo savininko paaiškinimą dėl jo sklype pasodintų dekoratyvinių lazdynų krūmų, o 2021 m. kovo 3 d. raštu Nr. (18.1)-AD5-3506 S. T. ir A. M. Pareiškėją informavo apie aplinkybes, nustatytas reaguojant į jo 2020 m. lapkričio 19 d. skundą (nors rašte nenurodoma, tačiau akivaizdu, kad į 2020 m. rugsėjo 30 d. prašymą).**

2021 m. rugpjūčio 3 d. Pareiškėjo elektroniniu paštu paprašyta informuoti, kam konkrečiai ir koku būdu jis pateikė 2021 m. kovo 9 d. prašymą dėl tyrimo atnaujinimo. 2021 m. rugpjūčio 3 d. Pareiškėjas elektroniniu persiuntė 2021 m. kovo 9 d. elektroninį laišką, iš kurio matyti, kad 2021 m. kovo 9 d. Pareiškėjas minimą prašymą atnaujinti tyrimą išsiuntė šiems adresatams: <...>. <...>. <...>.

[..]

2021 m. rugpjūčio 3 d. S. T., jį atostogų metu pavaduojančio E. S., A. M. bei Departamento Pranešimų priėmimo tarnybos paprašyta informuoti, ar jų gautas X 2021 m. rugpjūčio 7 d. prašymas atnaujinti tyrimą buvo užregistruotas ir kokie veiksmai su šiuo prašymu buvo atlikti.

S. T. atostogų metu pavaduojantis E. S. 2021 m. rugpjūčio 3 d. elektroniniu paštu informavo (cituojama): „*V., nieko nepavyksta rasti. Bet noriu atkreipti Jūsų dėmesį, kad VDVISe, gautų skundų, prašymų registre 2021 m. kovo 7 d. gauto prašymo nesimato. Paskambinau S.T.. Jis nurodė, kad gavo el. tašką iš pranešėjo, kuris galimai ir yra skunde minimas kaip prašymas. Į šį el. laišką S. T. nieko neatrašė.*“

AAD Pranešimų priėmimo tarnybos viršininkės pareigas laikinai einanti E. B. 2021 m. rugpjūčio 4 d. elektroniniu paštu informavo, kad AAD Pranešimų priėmimo tarnyboje 2021 m. kovo 9 d. elektroniniu paštu gautas Pareiškėjo prašymas nebuvo registruojamas. Susipažinus su AAD Pranešimų priėmimo tarnybos 2021 m. kovo mėnesio Darbo laiko apskaitos žiniaraščiu, nustatyta, kad Pranešimų priėmimo tarnyboje 2021 m. kovo 9 d. dirbo vyriausiasis specialistas G. A.

2021 m. rugpjūčio 11 d. elektroniniu paštu G. A. nurodė (cituojama): „*Peržiūrėjau Pranešimą priėmimo tarnybos el. paštą - taip, toks pranešimas yra gautas. PPT registre jis neregistruotas, kadangi tai skundas, o ne pranešimas apie aplinkosauginį pažeidimą. Kadangi tai buvo jau senokai, o Pranešimų priėmimo tarnyboje darbo krūvis yra labai didelis, tikrai nepamenu savo veiksmų. Tikėtina, kad gautas skundas nebuvo užregistruotas ir persiųstas el. paštu į pagrindinę AAD pašto dėžutę dėl to, kad šį pranešimą tiesiogiai taip pat gavo ir inspektoriai pagal savo veiklos teritoriją.*“

[...]

Apibendrinant surinktą medžiagą, konstatuojama, kad **į 2020 m. rugsėjo 30 d. Pareiškėjo skundą** (VDVIS reg. 2020-10-05 Nr. AD3-3671) **buvo atsakyta 2021 m. kovo 3 d. raštu Nr. AD5-3506 nesilaikant aukščiau minimų skundų tyrimo terminų**, tačiau nors ir **nebuvo parengtas savalaikis atsakymas pareiškėjui** (dėl tam tikrų subjektyvių priežasčių – pagrindinio vykdytojo pasikeitimo, didelio darbo krūvio ir pan.), tačiau **pareigūnai atliko kitas pareigybės aprašyme numatytas funkcijas**. Pasisakant dėl šio procedūrinio pažeidimo, nurodytina, kad LVAT praktikoje laikomasi pozicijos, jog ne kiekvienas procedūrinis pažeidimas yra pagrindas atliktiems veiksams ar priimtiems sprendimams pripažinti neteisėtais. Įstatyme nustatyto termino, per kurį turi būti priimtas administracinis sprendimas, pasibaigimas nepaneigia viešojo administravimo subjekto kompetencijos priimti administracinį sprendimą ar atlikti kitus veiksmus, t. y. tiesiogiai nesukuria neigiamų teisinių pasekmių, tik prailgina administracinį procesą. Viešojo administravimo subjektui įstatyme nustatytas terminas, per kurį turi būti priimtas administracinis sprendimas, yra instrukcinio pobūdžio, todėl šio termino pasibaigimas administracinio sprendimo, priimto pasibaigus šiam terminui, savaime nedaro negaliojančiu (*LVAT 2017 m. balandžio 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-514-492/2017; LVAT 2017 m. kovo 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-80-602/2017; LVAT 2012 m. vasario 23 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A602-1192/2012*).

Taip pat, konstatuojama, kad **2021 m. kovo 9 d. Pareiškėjo pateiktas prašymas dėl tyrimo atnaujinimo nebuvo užregistruotas, nesilaikant Aprašo 8 punkte nustatytos tvarkos**. 2021 m. rugpjūčio 3 d. Pareiškėjas kreipėsi pakartotinai dėl tyrimo atnaujinimo ir jam **2021 m. rugpjūčio 6 d. raštu Nr. (18.1)-AD5-14924 buvo pateiktas atsakymas, kad atsižvelgiant į jam 2021 m. kovo 3 d. jau pateiktą atsakymą, kuriame nurodyta, kad Prašyme aprašomų pažeidimų AAD VV Inspekcija nenagrinėja**, o prašyme nepateikiama naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu, ir, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 3 punktu, **prašymas bus nenagrinėjamas**.

AAD darbo reglamento, patvirtinto 2020 m. rugpjūčio 17 d. AAD direktoriaus įsakymu Nr. AD1-239 Dėl AAD darbo reglamento patvirtinimo“ 85 punkte nustatyta, kad AAD Pranešimų priėmimo skyriuje gauti pranešimai, susiję su aplinkos apsauga ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimais, priimami, perduodami ir į juos reaguojama Laiko, kada aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas turi būti pasirengęs

vykdyti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, nustatymo, pranešimų, susijusių su aplinkos apsaugos įstatymų pažeidimais, priėmimo, perdavimo ir reagavimo į juos tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. D1-835 „Dėl Laiko, kada aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnas turi būti pasirengęs vykdyti aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę, nustatymo, pranešimų, susijusių su aplinkos apsaugos įstatymų pažeidimais, priėmimo, perdavimo ir reagavimo į juos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas), nustatyta tvarka.

Minėto tvarkos aprašo 5 punkte nustatyta, kad **AAD, gavęs pranešimus kitais būdais ar adresais, negu nurodyti šio Tvarkos aprašo 3 punkte, užtikrina tinkamą jų fiksavimą ir reagavimą į juos.** Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, **skundo gavimo į bendrąjį PPT elektroninį paštą metu dirbęs, G. A., kuris tuo metu buvo atsakingas už šį elektroninį paštą, privalėjo skundą persiųsti registravimui AAD nustatyta tvarka.**

Atsižvelgiant į tai, kad išdėstyta **siūlau:**

- 1) **Tarnybinio nusižengimo tyrimo nepradėti,** nenustačius tarnybinio nusižengimo sudėties;
- 2) AAD VV Inspekcijos viršininkui pakartotinai supažindinti S. T. ir A. M. su prašymų ir skundų nagrinėjimu ir asmenų aptarnavimo AAD tvarkos aprašo, patvirtinto AAD direktoriaus 2020 m. kovo 10 d. įsakymu Nr. AD1-80 „Dėl prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo AAD tvarkos aprašo pakeitimo“ 8, 24 ir 26 punktų reikalavimais;
- 3) Laikinai einančiai PPT viršininko pareigas, E. B. priminti sau pavaldiems darbuotojams, kad jie gavę savo elektroniniu ar bendruoju PPT elektroniniu paštu gautus asmenų prašymus, skundus nedelsdami persiųstų registravimui AAD elektroniniu paštu info@aad.am.lt.“

14. AAD 2021 m. rugsėjo 20 d. rašte Nr. (18.1)-AD5-18017 Seimo kontrolieriui rašoma:

„[...] Pareiškėjo 2020 m. rugsėjo 30 d. skundas dėl <...>, Vilniuje, žemės sklypo (toliau – Sklypas) savininko per arti sklypo ribos susodintų medžių AAD buvo gautas 2020 m. spalio 5 d. (reg. Nr. AD3-3671), tyrimas buvo pavestas atlikti AAD VV Inspekcijos vyriausiajai specialistei R. P., kuri šiuo metu yra vaiko auginimo atostogose. **Atsakymas į šį skundą Pareiškėjui nėra pateiktas.**[...] 2020 m. rugsėjo 30 d. sklypo <...>, Vilniuje, savininkės X skundas AAD buvo gautas 2020 m. spalio 5 d., reg. Nr. AD3-3670, tyrimas buvo pavestas atlikti AAD VV Inspekcijos vyriausiajai specialistei R. P. **Atsakymas į šį skundą asmeniui nėra pateiktas.**

[...] Pakartotinas Pareiškėjo skundas AAD VV Inspekcijoje buvo gautas 2020 m. lapkričio 19 d., reg. Nr. AD3-4152, kurio tyrimą buvo pavesta atlikti vyriausiajam specialistui S. T. 2020 m. gruodžio 29 d. buvo atlikta vietos apžiūra, surašant apžiūros aktą, reg. Nr. TVR6-411, ir gautas Sklypo savininko paaiškinimas. Remiantis šiais dokumentais priimtas sprendimas 2021 m. kovo 3 d. AAD VV Inspekcijos rašte Nr. (18.1)-AD5-3506.

[...] **Pareiškėjo 2021 m. kovo 7 d. prašymas** AAD Pranešimų priėmimo tarnybai, Inspekcijos vyriausiajam specialistui S. T ir AAD VV Inspekcijos vyriausiajam specialistui A. M. pateiktas elektroniniu paštu 2021 m. kovo 9 d., tačiau **nebuvo užregistruotas, atsakymas apie tyrimo nagrinėjimą nepateiktas.**

[...] 2021 m. rugpjūčio 2 d. AAD gavus Pareiškėjo skundą, reg. Nr. AD4-18186, kuriuo prašoma įvertinti AAD pareigūnų veiksmus, susijusius su vilkinimu nagrinėti pateiktus skundus, jų nenagrinėjimu, AAD Imuniteto tarnyboje atliktas Pareiškėjo minimame skunde nurodomų aplinkybių patikslinimas ir AAD direktoriaus 2021 m. rugsėjo 16 d. sprendimu priimtas sprendimas tarnybinio nusižengimo tyrimo AAD pareigūnų atžvilgiu nepradėti, nenustačius tarnybinio nusižengimo sudėties. Apie skundo tyrimo metu nustatytas aplinkybes ir priimtą sprendimą nepradėti tarnybinio nusižengimo tyrimo Pareiškėjas informuotas 2021 m. rugpjūčio 25 d. raštu, reg. Nr. (6)-AD5-16301, „Dėl Jūsų skundo.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

15. Lietuvos Respublikos Konstitucijos

5 straipsnis

„Valdžios įstaigos tarnauja žmonėms.“

16. Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso

281 straipsnis. Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo, kitų želdynų ir želdinių apsaugą, priežiūrą ir tvarkymą, želdynų projektavimą, želdinių veisimą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimas

„1. Neteisėtas saugotinių želdinių naikinimas

užtraukia baudą asmenims nuo šešiasdešimt iki dviejų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo aštuoniasdešimt iki trijų šimtų eurų.

2. Neteisėtas želdinių naikinimas, neteisėtas želdynų statinių ir įrenginių gadinimas, naikinimas ar perkėlimas

užtraukia įspėjimą arba baudą asmenims nuo dvidešimt iki aštuoniasdešimt eurų ir baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešiasdešimt iki vieno šimto septyniasdešimt eurų.

3. Sodmenų kokybės reikalavimų pažeidimas, Želdynų įrengimo ir želdinių veisimo taisyklių pažeidimas, Medžių ir krūmų, vandens telkinių, esančių želdynuose, priežiūros taisyklių pažeidimas, Želdynų ir želdinių sanitarinės apsaugos taisyklių pažeidimas, Želdinių apsaugos, vykdančios statybos darbus, taisyklių pažeidimas

užtraukia baudą asmenims nuo trisdešimt iki vieno šimto dvidešimt eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo šešiasdešimt iki vieno šimto keturiasdešimt eurų. [...].“

17. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatos, galiojusios Pareiškėjo 2020 m. rugsėjo 30 d. kreipimosi gavimo AAD VV Inspekcijoje metu:

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

„Šis įstatymas sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms; nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje“;

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

„1. *Viešasis administravimas* – įstatymų ir kitų teisės aktų reglamentuojama viešojo administravimo subjektų veikla, skirta įstatymams ir kitiems teisės aktams įgyvendinti: administracinių sprendimų priėmimas, įstatymų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo kontrolė, įstatymų nustatytų administracinių paslaugų teikimas, viešųjų paslaugų teikimo administravimas ir viešojo administravimo subjekto vidaus administravimas.

[...]

15. *Skundas* – asmens rašytinis kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame nurodoma, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašoma juos apginti.

[...]

24. *Asmuo, dėl kurio yra pradėta administracinė procedūra*, – asmuo, kuris yra padavęs skundą, arba asmuo, dėl kurio galimai pažeistų viešojo administravimo subjekto veiksmis, neveikimu ar administraciniais sprendimais teisių ir teisėtų interesų yra gautas skundas, ir viešojo administravimo subjekto vadovas arba jo įgaliotas pareigūnas ar valstybės tarnautojas rašytiniu pavedimu dėl tokio skundo yra pradėjęs administracinę procedūrą“;

3 straipsnis. Viešojo administravimo principai:

„Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais:

1) *įstatymo viršenybės*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme

išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais;

[...]

2) *objektyvumo*. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs;

[...]

6) *efektyvumo*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas, priimdamas ir įgyvendindamas sprendimus, jam skirtus išteklius naudoja ekonomiškai, rezultatų siekia kuo mažesnėmis sąnaudomis;

[...]

10) *skaidrumo*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjekto veikla turi būti vieša, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus;

[...]

13) *išsamumo*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nuroydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį; [...];

19 straipsnis. Administracinė procedūra ir jos dalyviai

„1. *Administracinė procedūra* – pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant skundą apie viešojo administravimo subjekto veiksmis, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą“;

20 straipsnis. Asmens, dėl kurio yra pradėta administracinė procedūra, teisės ir pareigos

„1. Asmuo, dėl kurio yra pradėta administracinė procedūra, turi teisę:

- 1) susipažinti su administracinės procedūros metu gautais dokumentais ir kita informacija;
- 2) pateikti papildomą informaciją ir duoti paaiškinimus;
- 3) pareikšti nušalinimą administracinę procedūrą vykdančiam pareigūnui, valstybės tarnautojui ar darbuotojui;
- 4) turėti vertėją;
- 5) dalyvauti tikrinant faktinius duomenis vietoje;
- 6) teikti savo nuomonę administracinės procedūros metu kylančiais klausimais;
- 7) prašyti viešojo administravimo subjektą, pradėjusį administracinę procedūrą, ją nutraukti;
- 8) gauti administracinės procedūros sprendimą;
- 9) įstatymų nustatyta tvarka apskūsti priimtą administracinės procedūros sprendimą, jeigu sprendimas neatitinka įstatymų ar kitų teisės aktų reikalavimų, arba apskūsti pareigūno, valstybės tarnautojo ar darbuotojo veiksmus, jeigu jie turi piktnaudžiavimo ar biurokratizmo požymių (kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatyme)“;

22 straipsnis. Administracinės procedūros pradžia

„1. Administracinę procedūrą pradeda viešojo administravimo subjekto vadovas arba jo įgaliotas pareigūnas ar valstybės tarnautojas arba viešojo administravimo subjekto vadovo sudaryta komisija rašytiniu pavedimu (įsakymu, potvarkiu, rezoliucija) per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos“;

31 straipsnis. Administracinės procedūros terminai

„**Administracinė procedūra turi būti baigta ir administracinės procedūros sprendimas priimtas per 20 darbo dienų nuo jos pradžios.** Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinė procedūra negali būti baigta, administracinę procedūrą pradėjęs viešojo administravimo subjektas gali ją pratęsti, bet ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie administracinės procedūros termino pratęsimą per 2 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti administracinės procedūros terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys.“

18. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatos, galiojusios Pareiškėjo 2020 m. lapkričio 19 d. skundo gavimo AAD VV Inspekcijoje metu:

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

„1. Šis įstatymas nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; ūkio subjektų veiklos priežiūros pagrindines nuostatas; garantuoja asmenų teisę apskųsti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje“;

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

„[...]

2. *Administracinė procedūra* – pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant skundą apie viešojo administravimo subjekto veiksmus, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą.

3. *Administracinės procedūros sprendimas* – administracinis sprendimas, kurio priėmimu baigiama administracinė procedūra.

[...]

5. *Administracinis sprendimas* – teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei.

[...]

12. *Skundas* – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti.

[...]

18. *Viešasis administravimas* – teisės aktais reglamentuota viešojo administravimo subjektų veikla, skirta teisės aktams įgyvendinti: administracinis reglamentavimas, administracinių sprendimų priėmimas, teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo priežiūra, administracinių paslaugų teikimas, viešųjų paslaugų teikimo administravimas. [...]“;

3 straipsnis. Viešojo administravimo principai

„Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais:

[...]

3) *efektyvumo*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas, priimdamas ir įgyvendindamas sprendimus, jam skirtus išteklius naudoja kuo mažesniais sąnaudomis ir siekia geriausio rezultato;

4) *įstatymo viršenybės*. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. **Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais;**

5) *išsamumo*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nuroydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį;

[...]

9) *objektyvumo*. Šis principas reiškia, kad **administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs;**

[...]

11) *skaidrumo*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjekto veikla turi būti vieša, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus; [...]“;

10 straipsnis. Administracinių sprendimų priėmimas

„[...]

4. Viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti **per 20 darbo dienų nuo** tokio prašymo ar **skundo gavimo dienos**. Jeigu prašymas ar skundas gautas po darbo valandų, poilsio ar šventės dieną, jo gavimo diena laikoma po jos einanti darbo diena. **Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys. [...]**“;

11 straipsnis. Prašymų ir skundų administraciniam sprendimui priimti pateikimas ir nagrinėjimas

„1. Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles“;

22 straipsnis. Asmens, dėl kurio galima pažeistų teisių ar teisėtų interesų yra pradėta administracinė procedūra, teisės

„Asmuo, dėl kurio galima pažeistų teisių ar teisėtų interesų yra pradėta administracinė procedūra, arba asmuo, kuris su skundu kreipėsi dėl kito asmens galimo teisių ar teisėtų interesų pažeidimo, turi teisę:

1) susipažinti su administracinės procedūros metu gautais dokumentais ir kita informacija;

2) **pateikti papildomą informaciją ir duoti paaiškinimus;**

[...]

5) **dalyvauti tikrinant faktinius duomenis vietoje;**

6) teikti savo nuomonę administracinės procedūros metu kylančiais klausimais;

7) gauti administracinės procedūros sprendimą;

8) apskųsti priimtą administracinės procedūros sprendimą, pareigūno, valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens ar darbuotojo veiksmus, jeigu jie turi piktnaudžiavimo ar biurokratizmo požymių (kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatyme); [...]

23 straipsnis. Administracinės procedūros pradžia

„1. Administracinę procedūrą pradeda viešojo administravimo subjekto vadovas arba jo įgaliotas pareigūnas, valstybės tarnautojas, kitas įstatymų nustatytą specialų statusą turintis fizinis asmuo, darbuotojas arba viešojo administravimo subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sudaryta komisija rašytiniu pavedimu per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos.

2. Draudžiama persiųsti (perduoti) skundą nagrinėti pareigūnui, valstybės tarnautojui, kitam įstatymų nustatytą specialų statusą turinčiam fiziniam asmeniui ar darbuotojui, o kai skundas dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų ar neveikimo paduodamas aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, – viešojo administravimo subjektui ar jo administracijos padaliniiui, kurių veiksmai yra skundžiami.“

19. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo:

3 straipsnis. Pagrindiniai valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principai

„1. Pagrindiniai valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principai yra šie:

[...]

2) *atvirumas. Valstybės tarnautojas turi būti atviras* kitokiam požiūriui, pozityvioms iniciatyvoms, **dialogui, bendradarbiavimui**, naujovėms;

[...]

10) *pagarba žmogui ir valstybei. Valstybės tarnautojas privalo gerbti žmogų ir pagrindines jo teises ir laisves*, valstybę, jos institucijas ir įstaigas, **laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų** ir vykdyti teismų sprendimus;

[...]

2. Valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vadovas, vadovaudamasis šiame įstatyme įtvirtintais valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principais yra atsakingas už tarnybinės etikos politikos formavimą valstybės ar savivaldybės institucijoje, įstaigoje ar įstaigų sistemoje ir kontroliuoja, kaip tarnybinės etikos politika įgyvendinama.“

20. **Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo** nuostatos, galiojusios Pareiškėjo 2020 m. lapkričio 19 d. skundo gavimo AAD VV Inspekcijoje metu:

9 straipsnis. Želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo ir kūrimo valstybinis valdymas

„1. Želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo ir kūrimo valstybinę politiką formuoja Lietuvos Respublikos Seimas.

2. Želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo ir kūrimo valstybinį valdymą pagal kompetenciją vykdo ir politiką kartu su savivaldybėmis įgyvendina Aplinkos ministerija, Kultūros ministerija, Susisiekimo ministerija ir Švietimo ir mokslo ministerija.

3. Aplinkos ministerija, koordinuodama želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo ir kūrimo valstybinį valdymą, atlieka šias funkcijas:

1) rengia želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo, naujų želdynų kūrimo strategiją ir kitus teisės aktus, metodinius nurodymus;

2) koordinuoja želdynų ir želdinių inventorizavimą, apskaitą, želdinių būklės stebėseną, duomenų apie želdynus, želdinius bazių kūrimą, teikia metodinę paramą; [...]“;

15 straipsnis. Želdynų ir želdinių savininkų ir valdytojų teisės ir pareigos

„1. Želdynų ir želdinių valdytojai ir savininkai privalo:

1) išsaugoti želdynus ir želdinius, tinkamai juos tvarkyti, atkurti ir veisti naujus;

[...]

2. Želdynų ir želdinių savininkai ir valdytojai turi teisę:

1) privačioje žemės valdoje esančius želdynus ir želdinius, kurie teisės aktais nėra priskirti saugotiniams, tvarkyti savo nuožiūra, **nepažeidžiant kaimyninių žemės sklypų ir namų valdų savininkų, valdytojų ar naudotojų interesų**; [...]“;

18 straipsnis. Želdynų ir želdinių inventorizavimas ir apskaita

„1. Želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos tikslas – nustatyti želdynų žemės sklypų ribas, medžių ir krūmų rūšį, jų fiziologinę būklę, matmenis, įvertinti vejų, gėlynų, vandens telkinių, mažųjų kraštovaizdžio architektūros statinių, inžinerinių įrenginių ir kitų želdynuose esančių objektų būklę, parengti apskaitos duomenis, kad želdynus būtų galima efektyviau valdyti, teikti informaciją apie želdynų ir želdinių, aplinkos būklę, kontroliuoti, ar jų plotai atitinka galiojančias želdynų normas.

2. Želdynai ir želdiniai inventorizuojami visuose želdynuose ir želdiniuose, nepaisant žemės nuosavybės formos. [...]“

21. **Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo** nuostatos, įsigaliojusios 2004 m. sausio 7 d. ir galiojusios 2010 m. (Sklypo savininko nurodytu lazdynų pasodinimo jo Sklype laiku):

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

„Šis Įstatymas nustato sodininkų bendrijų steigimą, valdymą ir veiklą, pertvarkymą ir pabaigą, sodininkų bendrojo naudojimo turto valdymą, sodininkų bendrijos nario teises ir pareigas, mėgėjiško sodo teritorijos ir sodų sklypų tvarkymo bei naudojimo reikalavimus.“

6 straipsnis. Mėgėjiško sodo teritorija ir jos tvarkymo bendrieji reikalavimai

„[...]“

5. Medžius (vaismedžius) ir krūmus (vaiskrūmius) mėgėjiško sodo teritorijoje sodininkai tvarko ir prižiūri savo nuožiūra. Sodo sklype medžiai (vaismedžiai) ir krūmai (vaiskrūmiai) sodinami laikantis šių reikalavimų:

1) **aukštaūgiai medžiai (vaismedžiai), aukštesni kaip 3 m, sodinami ne mažesniu kaip 3 m atstumu nuo sklypo ribos;**

[...]

4) **sodiniai visais atvejais neturi daryti žalos kaimyninio sklypo naudotojams. Mažesniu atstumu jie gali būti sodinami esant rašytiniam kaimyninių sodo sklypų savininkų susitarimui.**“

22. **Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo:**

6 straipsnis. Mėgėjiško sodo teritorija ir jos tvarkymo bendrieji reikalavimai

„[...]

5. Medžius ir krūmus mėgėjų sodo teritorijoje sodininkai tvarko ir prižiūri Želdynų įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka. Atskirti sodo sklypą nuo kaimyninio sodo sklypo gyvatvore per šių sklypų ribą galima turint rašytinį kaimyninio sodo sklypo savininko sutikimą, o kai sodo sklypas ribojasi su bendrojo naudojimo teritorija, – rašytinį sodininkų bendrijos valdybos ar pirmininko sutikimą. Sodo sklype medžiai ir krūmai sodinami ir auginami laikantis šių reikalavimų:

1) aukštaūgiai medžiai, aukštesni kaip 3 m, sodinami ne mažesniu kaip 3 m atstumu nuo sodo sklypo ribos; šiaurinėje sodo sklypo dalyje arčiau kaip 5 m nuo kaimyninio sodo sklypo ribos tokius medžius sodinti galima tik gavus rašytinį kaimyninio sodo sklypo savininko sutikimą; [...].“

23. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875:

„1. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja prašymų ir skundų nagrinėjimą ir asmenų aptarnavimą viešojo administravimo subjektuose (toliau – institucijos). Nagrinėjant prašymus ir skundus, Taisyklių nuostatos taikomos tiek, kiek tų klausimų nereglamentuoja specialieji įstatymai, tiesiogiai taikomi Europos Sąjungos teisės aktai, ratifikuotos Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys ar jų pagrindą priimti teisės aktai.

[...]

24. Priėmus prašymą ar skundą, asmens pageidavimu įteikiama, o jeigu prašymas ar skundas gautas paštu arba elektroninėmis priemonėmis, asmens pageidavimu per 3 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo institucijoje dienos asmens nurodytu adresu arba elektroninio pašto adresu išsiunčiama Taisyklių priede nustatytos formos pažyma apie priimtus dokumentus.

[...]

35. Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį:

[...]

35.2. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

35.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą – atsakoma pateikiant atitinkamo priimto dokumento kopiją, išrašą ar nuorašą arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

35.4. į kitus prašymus – atsakoma laisva forma arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys.

[...]

37. Į skundus atsakoma laikantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytos tvarkos.

38. Atsakyme, kuriame nurodomos atsisakymo suteikti prašomą administracinę paslaugą, informaciją, priimti administracinį sprendimą priežastys, arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo ar jo atstovas turi būti informuojamas apie tokio atsakymo apskundimo tvarką, nurodant institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-aus) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas. [...].“

24. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatuose nustatyta:

„[...]

7. Svarbiausieji Aplinkos ministerijos veiklos tikslai yra:

[...]

7.9. formuoti Lietuvos Europos Sąjungos politiką aplinkos apsaugos, [...] kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsaugos, [...] srityse ir organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą.“

25. **AAD darbo reglamentas**, patvirtintas AAD direktorės 2020 m. rugpjūčio 17 d. įsakymu Nr. AD1-239:

„1. AAD darbo reglamentas (toliau – Reglamentas) nustato AAD darbo organizavimo tvarką.

2. AAD savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymu, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu, kitais Lietuvos Respublikos Seimo priimtais įstatymais ir teisės aktais, Respublikos Prezidento dekretais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymais, Departamento nuostatais, Reglamentu ir kitais teisės aktais.

3. AAD veikla grindžiama **teisėtumo, įstatymo viršenybės, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, tarnybinio bendradarbiavimo ir kitais Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatytais principais.**“

26. **Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklės**, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-717 (nuo 2016 m. rugpjūčio 25 d. įsigaliojo nauja redakcija):

„1. Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklės (toliau – taisyklės) nustato medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo reikalavimus.

2. Šie reikalavimai taikomi veisiant medžius ir krūmus, įrengiant vejas ir gėlynus visoje valstybinėje žemėje. **Privačioje žemėje veisiant medžius ir krūmus privaloma vadovautis 5.1, 5.5, 8.1–8.3 papunkčių ir 7 punkto reikalavimais.**

[...]

5. Medžiai ir krūmai veisiami:

[...]

5.5. šių taisyklių priede nurodytu mažiausiu leistinu atstumu iki kaimyninio sklypo ribos, kai želdiniai veisiami be šio sklypo savininko, valdytojo ar įgalioto asmens sutikimo raštu;

[...]

25. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių taisyklių reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka. [...].“

Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių priedo Mažiausi leistini atstumai iki kaimyninio sklypo ribos, kai želdiniai veisiami be šio sklypo savininko, valdytojo ar įgalioto asmens sutikimo raštu 1 eilutėje nurodyta:

„veisiamas medis, krūmas, gyvatvorė“ – medžiai ir krūmai rūšių, kurių individai gali užaugti aukštesni kaip 3 m arba formuojami aukštesni kaip 3 m; „sklypo pusė – azimutas (vizuojant iš sklypo centro)“ – „šiaurinė pusė (tarp 315° ir 45°)“; „mažiausias leistinas atstumas iki kaimyninio sklypo ribos, m“ – „5 m“; kitos pusės – „3 m“.

Tyrimui reikšminga teismų praktika

27. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2004 m. gruodžio 13 d. nutarime byloje Nr. 51/01-26/02-19/03-22/03-26/03-27/03 konstatavo:

„[...] Valstybės tarnyba turi veikti paklusdama tik Konstitucijai ir teisei. Kiekviena valstybės ar savivaldybės institucija, per kurią vykdomos valstybės funkcijos, **kiekvienas valstybės tarnautojas turi paisyti teisėtumo reikalavimų. Valstybės tarnautojai turi nepiktnaudžiauti jiems nustatytomis galiomis, nepažeisti teisės aktų reikalavimų.** [...] Konstitucinis Teismas 2004 m. liepos 1 d. nutarime ir 2004 m. lapkričio 5 d. išvadoje konstatavo, kad Konstitucijoje yra įtvirtintas **atsakingo valdymo principas**. Valdžios atsakomybė visuomenei – teisinės valstybės

principas, kuris įtvirtintas Konstitucijoje nustačius, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms [...] taip pat **teisės aktuose reglamentavus piliečių prašymų ir skundų nagrinėjimo procedūrą** ir kt. (Konstitucinio Teismo 1999 m. gegužės 11 d. nutarimas, 2004 m. lapkričio 5 d. išvada) [...].“

28. Marijampolės apylinkės teismo Marijampolės rūmų teismo 2020 m. kovo 9 d. sprendime civilinėje byloje Nr. e2-360-985/2020 rašoma:

„[...]“

8. AAD pateikė išvadą, kad medžių ir krūmų veisimą sodininkų bendrijų teritorijoje reglamentuoja Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 5 dalis, kuri nustato, kad medžių ir krūmų veisimą sodininkų bendrijų teritorijoje reglamentuoja Sodininkų bendrijų įstatymo 6 straipsnio 5 dalis, kuri nustato, kad medžius ir krūmus mėgėjų sodo teritorijoje sodininkai tvarko ir prižiūri Želdynų įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka [...]. Sodo sklype aukštaūgiai medžiai, aukštesni kaip 3 m, sodinami ne mažesniu kaip 3 m atstumu nuo sodo sklypo ribos; šiaurinėje sodo sklypo dalyje arčiau kaip 5 m nuo kaimyninio sodo sklypo ribos tokius medžius sodinti galima tik gavus rašytinį kaimyninio sodo sklypo savininko sutikimą. [...] Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą yra pagrindas konstatuoti, kad pagal faktinių aplinkybių konstatavimo protokolą medžių pasodinimo vietos neatitinka teisės aktų nustatytų reikalavimų jų pasodinimo atstumams nuo sklypo ribos. Tačiau siekiant konstatuoti, kad pasodinant medžius nebuvo laikytasi teisės aktų reikalavimų, reglamentuojančių atstumus, kurių laikantis yra sodinami medžiai nuo besiribojančių žemės sklypų ribų, būtina nustatyti medžių sodinimo laiką.

[...]

Teismas konstatuoja:

[...]

14. Bylos nagrinėjimo metu nustatyta, kad ginčo tujos pasodintos daugiau kaip prieš 10 metų, maždaug apie 2006 m. [...] Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijos įstatymo 6 straipsnio 5 dalyje (2004 m. sausio 7 d., 2008 m. lapkričio 25 d., 2009 m. birželio 6 d. redakcijos) medžius (vaismedžius) ir krūmus (vaiskrūmius) mėgėjiško sodo teritorijoje sodininkai tvarko ir prižiūri savo nuožiūra. Sodo sklype medžiai (vaismedžiai) ir krūmai (vaiskrūmiai) sodinami laikantis šių reikalavimų: 1) aukštaūgiai medžiai (vaismedžiai), aukštesni kaip 3 m, sodinami ne mažesniu kaip 3 m atstumu nuo sklypo ribos; 2) žemaūgiai medžiai (vaismedžiai), iki 3 m aukščio, sodinami ne mažesniu kaip 2 m atstumu nuo sklypo ribos; 3) krūmai (vaiskrūmiai) sodinami ne mažesniu kaip 1 m atstumu nuo sklypo ribos; 4) sodiniai visais atvejais neturi daryti žalos kaimyninio sklypo naudotojams. Mažesniu atstumu jie gali būti sodinami esant rašytiniam kaimyninių sodo sklypų savininkų susitarimui.

[...]

16. Konstitucijos 23 straipsnyje įtvirtinti nuosavybės neliečiamumas ir apsauga, be kita ko, reiškia, kad savininkas turi teisę su jam priklausančiu turtu atlikti bet kokius veiksmus, išskyrus uždraustus įstatymo, naudoti savo turtą ir lemti jo likimą bet kuriuo būdu, kuriuo nepažeidžiamos kitų asmenų teisės ir laisvės. Konstatavus, kad ginčo medžiai pasodinti nesilaikant teisės aktų, nurodytų sprendimo 14 punkte, reikalavimų, reglamentuojančių atstumus, kurių laikantis yra sodinami medžiai nuo besiribojančių žemės sklypų ribų, ir sprendžiant dėl įpareigojimo pašalinti šį pažeidimą, turi būti įvertinamas tokio įpareigojimo proporcingumas.

17. Atsižvelgiant į nustatytas faktines bylos aplinkybes ir faktinius bylos duomenis teismas sprendžia, kad nėra pagrindo pripažinti, jog šiuo atveju atsakovų nurodyta priemonė – tujų apkarpymas, medžių šakų genėjimas būtų adekvati (proporcinga) priemonė siekiant pašalinti nustatytus ieškovo teisių pažeidimus. Pažymėtina, kad tarp proceso šalių yra konfliktiški santykiai, ieškovas 2016-05-19 ir 2016-09-20 kreipėsi į Marijampolės savivaldybės administraciją dėl medžių, gauti 2016-05-31 ir 2016-10-18 atsakymai; 2016-05-31 atsakyme nurodyta, kad patikrinimo metu nustatyta, kad kaimynų tujų ir lazdynų šakos yra įsikišę į ieškovo sklypą; kaimynai įpareigoti tinkamai apgenėti želdinius; 2017-06-22 siūsta pretenzija atsakovui; 2019-09-06 kreiptasi į Statybos inspekciją. 2019 m. rugpjūčio 7 d. antstolio faktinių aplinkybių konstatavimo protokolas patvirtina, jog tujos siekia 3 metrų aukštį, lazdynas 5-6 m aukštį bei panašaus aukščio jazminas. Nustatytu

aplinkybių kontekste teismas vertina, kad vien tik epizodinis dalies tujų apkarpymas, kitų ginčo medžių šakų genėjimas, kuo ginasi atsakovai, atsižvelgiant į šalių santykius, neužtikrintų, jog ateityje dėl jų vėl nekils ginčų. Šiame kontekste svarbu ir tai, jog praktika rodo, kad, įgyvendinant nuosavybės santykius, gana dažnai kyla interesų konflikto grėsmė, taip pat konfliktinių situacijų. Kiekvienam asmeniui aktualu, kad nebūtų varžomos jo teisės naudotis turimu turtu, tačiau, naudodamasis savo nuosavybe, asmuo neturi pažeisti kitų asmenų teisių ir teisėtų interesų. Civiline teise, kuria reglamentuojami priešingus interesus turinčių asmenų santykiai, siekiama asmenų konfliktinius santykius sureguliuoti taip, kad būtų galima pasiekti kompromisą, užtikrinantį ginčo šalių interesų pusiausvyrą. Siekiant to svarbu nesureikšminti vienos šalies interesų, jų gynimo poreikiu ir būdu neproporcingai neapriboti kitos šalies nuosavybės teisių ir atitinkamai – teisėtų interesų (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-233/2013*). [...].“

Tyrimo išvados

29. Atsižvelgiant į skunde nurodytas ir tyrimo metu paaiškėjusias aplinkybes, išvadas tikslinga pateikti, išskiriant šiuos klausimus:

- 29.1. dėl objektyvumo principo pažeidimo;
- 29.2. dėl teisės į tinkamą viešąjį administravimą pažeidimo.

Dėl objektyvumo principo pažeidimo

30. Atsižvelgiant į tyrimo metu gautą informaciją, susijusią su šioje dalyje aptariamu klausimu, atkreiptinas dėmesys į šiuos aspektus:

30.1. Pareiškėjas kreipėsi į Seimo kontrolierių dėl AAD tarnautojų neveikimo, gavus skundus, susijusius su lazdynų iš greta Sklypo esančio miškelio iškasimu ir aukštaūgių medžių sodinimui nustatytų reikalavimų pažeidimu. Dėl Pareiškėjo teisės į tinkamą viešąjį administravimą pažeidimo Seimo kontrolierius pasisako atskiroje išvadų dalyje (žr. pažymos 34-35 punktus).

30.2. Pareiškėjas ne kartą kreipėsi į AAD (žr. pažymos 4, 6, 7 ir 11 punktus), informuodamas apie pažeidimą, prašydamas atlikti patikrinimą, bei imtis veiksmų pažeidimo padarinių pašalinimui.

30.3. Tik gavus pakartotinį Pareiškėjo 2020 m. lapkričio 19 d. kreipimąsi, kuriame skundžiami AAD VV Inspekcijos darbuotojų neveikimas (žr. pažymos 6 punktą), AAD VV Inspekcijos tarnautojai 2020 m. gruodžio 29 d. atliko apžiūrą vietoje (žr. pažymos 8 punktą). Apžiūros metu buvo patvirtintas Pareiškėjo skunde nurodytas aukštaūgių medžių sodininkų bendrijoje esančiame Sklype buvimo faktas (fiksuotas 40 lazdynų buvimo prie Sklypo 13-oji 10 ribos apie 40 cm ir 1 m faktas).

30.4. Pareiškėjo skundo tyrimas buvo nutrauktas (žr. pažymos 10 punktą), konstatavus, kad Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklės (žr. pažymos 26 punktą) netaikytinos, nes lazdynai pasodinti iki šio teisės akto priėmimo. Šis teiginys buvo pagrįstas tik asmens, Pareiškėjo skunduose nurodyto kaip pažeidėjo, parodymais, nenurodant objektyvių (faktinių) duomenų. Todėl pagrįstai gali būti keliamas klausimas, **kiek objektyviai gali būti vertinamas paaiškinimas asmens, dėl kurio galimai neteisėtų veiksmų buvo gautas skundas.**

30.5. **Viešojo administravimo subjektai savo veikloje privalo paisyti objektyvumo principo**, reiškiančio, kad **administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs, t. y. pagrįsti faktiniais duomenimis** (žr. pažymos 17 ir 18 punktus).

30.6. Pareiškėjas 2020 m. gruodžio 29 d. laiške AAD VV Inspekcijos tarnautojui pažymėjo, kad ne tik jis, bet ir sodų bendrija „Y“ informavo Sklypo savininką apie Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių pažeidimą (žr. pažymos 7 punktą).

AAD VV Inspekcijoje buvo gautas ir kito žemės sklypo, <...>, Vilnius, savininkės skundas dėl neteisėto aukštaūgių medžių Sklype pasodinimo (žr. pažymos 5 punktą), kuris AAD VV Inspekcijos tarnautojų nebuvo ištirtas (žr. pažymos 14 punktą).

Be to, iš Sklypo savininko patekto paaiškinimo (žr. pažymos 9 punktą) matyti, kad 2020 metais buvo kviesta policija, teiktas paaiškinimas, tačiau apie šį tyrimą, jo rezultatus, atliekant tyrimą AAD VV Inspekcijoje, neužsiminta.

30.7. Tyrimo metu nebuvo gauta duomenų, patvirtinančių Pareiškėjo informavimą apie AAD VV Inspekcijos tarnautojų planuojamus atlikti veiksmus, susijusius su nurodytu pažeidimu, bei numatomus konkrečių tyrimo veiksmų atlikimo terminus, nors ne kartą buvo prašyta tai padaryti (žr. pažymos 4, 6 ir 7 punktus).

Pareiškėjo 2020 m. lapkričio 19 d. skundo gavimo AAD VV Inspekcijoje metu galiojusio Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 22 straipsnyje buvo nustatyta, kad asmuo, dėl kurio galimai pažeistų teisių ar teisėtų interesų yra pradėta administracinė procedūra, turi teisę dalyvauti tikrinant faktinius duomenis vietoje, susipažinti su administracinės procedūros metu gautais dokumentais ir kita informacija, pateikti papildomą informaciją ir duoti paaiškinimus, teikti savo nuomonę administracinės procedūros metu kylančiais klausimais (žr. pažymos 18 punktą).

Nesudarius sąlygų Pareiškėjui dalyvauti patikrinime, neinformavus apie planuojamus veiksmus, Pareiškėjui nebuvo sudaryta galimybė pateikti paaiškinimus ir įrodymus nurodytų aplinkybių patvirtinimui.

31. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra pabrėžęs atsakingo valdymo principą (žr. pažymos 27 punktą), kuris yra įtvirtintas Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (žr. pažymos 15 punktą), numatant, jog valdžia tarnauja žmonėms.

32. Apibendrinant darytina išvada, kad nėra teisinio pagrindo konstatuoti, jog AAD VV Inspekcijos darbuotojų veiksmai, gavus Pareiškėjo skundus dėl lazdynų iš greta Sklypo esančio miškelio iškasimo ir aukštaūgių medžių sodinimui nustatyto atstumo nuo sklypo ribos reikalavimo pažeidimo, dėl AAD darbuotojų neveikimo, buvo teisėti, užtikrinantys atsakingo valdymo ir objektyvumo principų įgyvendinimą (žr. pažymos 30 punktą), todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, ši X skundo dalis pripažintina pagrįsta.

33. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, bei į tai, kad Aplinkos ministerija, koordinuodama želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo ir kūrimo valstybinį valdymą, rengia želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo, naujų želdynų kūrimo strategiją ir kitus teisės aktus, metodinius nurodymus, koordinuoja želdynų ir želdinių inventorizavimą, apskaitą, želdinių būklės stebėseną, duomenų apie želdynus, želdinius bazių kūrimą, teikia metodinę paramą (žr. pažymos 20 punktą), tikslinga šiai institucijai **rekomenduoti pateikti išvadas:**

33.1. ar AAD tarnautojams atliekant tyrimą dėl galimų aukštaūgių medžių sodinimui nustatytų atstumo reikalavimų pažeidimo, medžių pasodinimo žemės sklype datos nustatymas, galimas atsižvelgiant tik į asmens, dėl kurio galimai neteisėtų veiksmų gautas skundas, paaiškinimą;

33.2. ar AAD tarnautojai, nagrinėdami asmenų skundus dėl sodininkų bendrijų teritorijose esančiuose žemės sklypuose per arti sklypo ribos pasodintų aukštaūgių medžių, privalo vadovautis Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo reikalavimais (žr. pažymos 21 ir 22 punktus); ar nustačius atstumo nuo sklypo ribos reikalavimo pažeidimą, turi būti užtikrinamas pažeidimo pašalinimas; kokia tvarka ir kuo vadovaujantis turi būti atliekam konkretūs veiksmai, nustačius pažeidimą.

Dėl teisės į tinkamą viešąjį administravimą pažeidimo

34. Atsižvelgiant į tyrimo metu gautą informaciją, susijusią su šioje dalyje aptariamu klausimu, atkreiptinas dėmesys į šiuos aspektus:

34.1. 2020 m. rugsėjo 30 d. Pareiškėjas pateikė AAD VV Inspekcijai skundą dėl per arti žemės sklypo ribos susodintų aukštaūgių medžių, prašydamas atlikti patikrinimą, pašalinti pažeidimo padarinius, informuoti apie planuojamus atlikti veiksmus.

34.2. 2020 m. lapkričio 19 d. Pareiškėjas pateikė AAD VV Inspekcijai skundą dėl negauto atsakymo į 2020 m. rugsėjo 30 d. skundą.

34.3. 2020 m. gruodžio 29 d. Pareiškėjas pažymėjo, kad **lazdynai, susodinti ant Sklypo ribos, buvo iškasti prieš 2 metus. Pareiškėjas nurodė, kad ir sodininkų bendrija „Y“ informavo Sklypo savininką apie pažeidimą. Pareiškėjas atkreipė dėmesį į tai, kad negauta duomenų apie nurodytų aplinkybių patikrinimą.**

34.4. 2020 m. gruodžio 29 d. atliktos apžiūros vietoje metu fiksuotas 40 lazdynų buvimo prie <...> 10 ribos apie 40 cm ir 1 m faktas.

34.5. AAD 2021 m. kovo 3 d. raštu Pareiškėjui atsakyta į 2020 m. rugsėjo 30 d. skundą. Nors rašoma, kad tyrimas dėl galimo pažeidimo atliktas, pažymėtina, kad atsakymas grįstas tik Sklypo savininko paaiškinimu ir lazdynų Sklype fiksavimo faktu.

Pareiškėjo skundo tyrimas buvo nutrauktas, konstatavus, kad Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklės netaikytinos, nes lazdynai pasodinti iki taisyklių priėmimo. Šis teiginys buvo pagrįstas tik Pareiškėjo nurodyto galimo pažeidėjo parodymais, nenurodant objektyvių (faktinių) duomenų.

34.6. Pareiškėjas 2021 m. kovo 7 d. pateikė AAD skundą dėl AAD VV Inspekcijos sprendimo nutraukti tyrimą, prašydamas atnaujinti skundo dėl medžių sodinimui nustatytų minimalių atstumų iki kaimyninio žemės sklypo ribos tyrimą, kuo skubiau imtis reikiamų priemonių pažeidimo padarinių pašalinimui bei informuoti apie planuojamus atlikti veiksmus, susijusius su pažeidimo pašalinimu.

34.7. Pareiškėjo kreipimaisi vertintini ir kaip skundai, ir kaip prašymai priimti administracinį sprendimą – konstatavus pažeidimą, spręsti pažeidimo padarinių pašalinimo klausimą.

34.8. Vienas pagrindinių principų, kuriais grindžiama viešojo administravimo subjektų veikla, yra įstatymo viršenybės, teisėtumo principas, reiškiantis, kad viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus (žr. pažymos 17-18 ir 27 punktus).

Pagal teisinį reglamentavimą, kiekvienam viešojo administravimo subjektui yra nustatyta pareiga priimti prašymus ir skundus bei juos nagrinėti pagal įgaliojimus (žr. pažymos 17-18 punktus). Įstatymų leidėjas įpareigoja viešojo administravimo subjektus atsakymus į asmenų pateiktus prašymus ir skundus parengti, atsižvelgiant į jų turinį (žr. pažymos 23 punktus). Viešojo administravimo subjektai savo veikloje privalo paisyti *išsamumo principo*, reiškiančio, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo turinį (žr. pažymos 17-18 punktus).

Įstatymų leidėjas yra nustatęs imperatyvų reikalavimą individualų administracinį aktą pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis (žr. pažymos 17 ir 18 punktus). Veiksmai, atlikti, pažeidžiant šiuos principus, nesiderina su geru viešuoju administravimu bei Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintu principu, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms.

Be to, įstatymų leidėjas įpareigoja valstybės tarnautojus būti atvirais dialogui, bendradarbiavimui, gerbti žmogaus teises ir laisves, laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų (žr. pažymos 19 punktą).

34.9. Nors Pareiškėjo 2020 m. rugsėjo 30 d. skundas dėl atstumų aukštaūgių medžių sodinimui reikalavimo nesilaikymo AAD VV Inspekcijoje 2020 m. spalio 5 d. (žr. pažymos 13 punktą) buvo gautas, nurodytų aplinkybių patikrinimas vietoje atliktas tik praėjus beveik trimis mėnesiams (2020 m. gruodžio 29 d.), atsakymą Pareiškėjui pateikiant tik po pakartotinių skundų, pažeidžiant teisės aktuose nustatytus terminus (žr. pažymos 17 punktą).

34.10. Nors AAD Imuniteto tarnyba pripažino nurodytus pažeidimus procedūriniais (žr. pažymos 13 punktą), atkreiptinas dėmesys į tai, kad Pareiškėjo skunduose nurodytos aplinkybės dėl medžių pasodinimo, nesilaikant nustatytų atstumų, fakto iš esmės nebuvo tikrintos. AAD VV Inspekcijos sprendimas dėl galimo pažeidimo tyrimo nutraukimo priimtas, konstatavus, kad Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklės netaikytinos, nes lazdynai pasodinti iki teisės

aktopriėmimo. Šis teiginys buvo pagrįstas tik Pareiškėjo nurodyto galimo pažeidėjo parodymais, nenurodant objektyvių (faktinių) duomenų.

34.11. Kaip jau minėta, tyrimo metu nebuvo gauta duomenų, patvirtinančių Pareiškėjo informavimą apie AAD VV Inspekcijos tarnautojų planuojamus atlikti veiksmus, susijusius su nurodytu pažeidimu, bei numatomus konkrečių tyrimo veiksmų atlikimo terminus, ignoruojant skunduose nurodytus prašymus (žr. pažymos 30.7 punktus). Tokiu būdu Pareiškėjui nebuvo sudaryta galimybė dalyvauti planuojamame patikrinime, teikti paaiškinimus ir įgyvendinti visas Viešojo administravimo įstatyme numatytas asmens, dėl kurio pradėta viešojo administravimo procedūra, teises (žr. pažymos 17 ir 18 punktus).

Išsamios argumentuotos, teisės aktų nuostatomis pagrįstos informacijos nesuteikimas laiku nesuderinamas su atsakingo valdymo principu, nesudaro galimybės pareiškėjui efektyviai dalyvauti skunde nurodyto galimo pažeidimo tyrime, kaip numatyta Viešojo administravimo įstatymo 22 straipsnyje (žr. pažymos 18 punktą), gali asmeniui, kurio skundas dėl galimo pažeidimo nagrinėjamas, sukelti abejones dėl institucijos veiklos skaidrumo.

34.12. AAD 2021 m. kovo 3 d. sprendimas dėl tyrimo nutraukimo nepagrįstas konkrečia teisės akto nuostata, nesilaikant viešojo administravimo subjektams privalomo įstatymo viršenybės principo, reikalaujančio administracinius sprendimus, susijusius su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais pagrįsti įstatymais (žr. pažymos 18 punktą).

35. Apibendrinant, **darytina išvada, kad nėra pagrindo teigti, jog Pareiškėjo skundai buvo išnagrinėti, laikantis teisės aktų reikalavimų** (žr. pažymos 33 punktą). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, **tenka konstatuoti, kad buvo pažeista Pareiškėjo teisė į tinkamą viešąjį administravimą** (žr. pažymos 17 ir 18 punktus). Todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **ši X skundo dalis pripažintina pagrįsta.**

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAI

36. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:**

X skundo dalį dėl objektyvumo principo pažeidimo pripažinti pagrįsta.

37. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia:**

X skundo dalį dėl teisės į tinkamą viešąjį administravimą pripažinti pagrįsta.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

38. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 6, 14 ir 17 punktais, **Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius rekomenduoja:**

38.1. **Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai** – pateikti išvadas:

38.1.1. ar AAD tarnautojams atliekant tyrimą dėl galimų aukštaūgių medžių sodinimui nustatytų atstumo reikalavimų pažeidimo, medžių pasodinimo žemės sklype datos nustatymas, galimas atsižvelgiant tik į asmens, dėl kurio galimai neteisėtų veiksmų gautas skundas, paaiškinimą;

38.1.2. ar AAD tarnautojai, nagrinėdami asmenų skundus dėl sodininkų bendrijų teritorijose esančiuose žemės sklypuose per arti sklypo ribos pasodintų aukštaūgių medžių, privalo vadovautis Lietuvos Respublikos sodininkų bendrijų įstatymo reikalavimais (žr. pažymos 21 ir 22 punktus); ar nustačius atstumo nuo sklypo ribos reikalavimo pažeidimą, turi būti užtikrinamas pažeidimo pašalinimas; kokia tvarka ir kuo vadovaujantis turi būti atliekam konkretūs veiksmai, nustačius pažeidimą.

38.2. **Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos** –

38.2.1. pakartotinai atlikti teisės aktų reikalavimo dėl aukštaūgių medžių sodinimui nustatyto minimalaus atstumo iki kaimyninio žemės sklypo ribos galimo pažeidimo patikrinimą, užtikrinant galimybę patikrinime dalyvauti Pareiškėjui, įgyvendinant viešojo administravimo subjektui privalomus teisėtumo, atsakingo valdymo ir objektyvumo principus;

38.2.2. užtikrinti šioje pažymoje konstatuotų pažeidimų (žr. pažymos 34–35 punktus) pašalinimą, raštu pateikiant Pareiškėjui teisės aktų reikalavimus atitinkantį atsakymą į AAD (teritoriniame padalinyje) gautus skundus;

38.2.3. užtikrinti, kad AAD tarnautojai, bendraudami su pareiškėjais, būtų atviri dialogui, bendradarbiavimui, gerbtų žmogų, jo teises, įgyvendintų efektyvumo, teisėtumo ir atsakingo valdymo principus, asmeniui laiku suteikdami teisės aktų nuostatomis pagrįstą, išsamią ir aiškią informaciją, susijusią su pateiktų skundų ir prašymų nagrinėjimu.

Primename, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas